

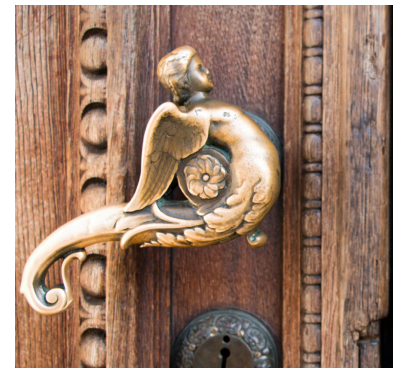
Niels Brock i Linnésgade

NIELS BROCK

UDDANNELSE SIDEN 1881

www.brock.dk

NIELS BROCK I LINNÉSGADE

Niels Brock fik i foråret 2013 mulighed for at styrke sin placering på Nørre Vold. Det tekniske Selskabs bygning på nord-siden af Ørstedsparken blev sat til salg af professionshøjskolen UCC, som var i gang med at samle sine aktiviteter i Carlsberg-byen i Valby. Niels Brock købte bygningen i januar måned, og samtidig aftaltes det, at UCC kunne leje bygningen frem til sommeren 2016.

Købet af den markante bygning skete med udgangspunkt i Niels Brocks bygningsstrategi, som fastholder skolen som cityskole med afdelinger placeret centralt i København. Konkret har den ny erhvervede bygning givet plads til endnu en gymnasieafdeling i Niels Brock-regi, og hermed er flere af skolens uddannelsesaktiviteter samlet omkring Nørreport.

I august 2016 rykkede Niels Brocks internationale gymnasium ind med 900 elever og 130 medarbejdere. Forinden var håndværkere gået i gang med en omfattende indvendig renovering. Bygningen er opført til undervisning for mere end 135 år siden, men et og andet har ændret sig – og naturligvis er der behov for en opdatering.

NY TEKNISK SKOLE PÅ VEJ

Nok er det Niels Brocks flag, der vejer på taget, men det er bygningens oprindelige navn - Det tekniske Selskabs Skole - der pryder facaden. Og sådan vil det fortsætte, selv om det nu er Niels Brocks bygning.

I sidste halvdel af 1800-tallet var håndværk og handel i betydelig vækst, og det gav især i perioden 1880 - 1890 anledning til etablering af tekniske skoler og handelsskoler over hele landet. Med Næringsloven fra 1857 ophørte de følgende år lavenes indflydelse på håndværk og handel, og det førte til vækst - ikke mindst i byerne. De gode tider for handel og håndværk stimulerede tanker om målrettede erhvervsuddannelser. I 1870'erne tog industrialiseringen fat, og der opstod yderligere behov for veluddannet arbejdskraft.

Den første københavnske handelsskole så dagens lys i 1881, og samme år indviedes den nye tekniske skole i Linnésgade. I 1876 var en række mindre håndværkerskoler i byen gået sammen i Det tekniske Selskab med det formål at etablere en teknisk skole, som kunne samle undervisningen på én lokalitet. Man fandt en byggegrund på den endnu næsten ubebyggede side af Nørre Voldgade op ad Ørstedsparken, og her blev så det første spadestik til bygningen i Linnésgade taget i 1879.

DET TEKNISKE SELSKABS BYGNING

Det tekniske Selskab valgte den rutinerede arkitekt Ludvig Fenger (1833-1905) til opgaven; han blev siden Københavns første stadsarkitekt. Fenger havde rejst Europa tyndt og var stærkt inspireret af italiensk arkitektur, og i sit eget arbejde lod han også gerne stiltræk fra samtidens store franske, engelske og ikke mindst italienske byggeprojekter indgå. Det er karakteristisk for slutningen af århundredet, at man som arkitekt uden de store betænkkeligheder blandede stilarter og træk fra forskellige perioder, som man så op til.

Fenger selv udtrykte det sådan: " ... i den skole i hvilken jeg havde gået, blev det anset for tilladeligt med konstruktionen også at låne form og dekoration fra svundne tiders kunst. Er det ikke vor fælles arv, som det kun kommer an på at bruge med forstand og følelse efter de midler som tiden giver os, men således at vi ikke skal have skam deraf, om end forbilledet ofte må forekomme os uopnåeligt."

Skolebygningen opførtes i tre fløje med høj kælder, faktisk en øvre og nedre kælder, samt tre fulde etager. Udover de mange klasseværelser og administrationslokaler kom fløjen langs Nørre Vold til at indeholde en bolig for skolens forstander, der endnu er synlig ved karnappen i gården. Byggematerialet bestod af gule maskinteglsten på en sokkel af granit og kalksten fra Vester-götland i Sverige til de mange gesimser, rammer, og portaler. Det afvalmede tag blev belagt med skiferplader.

Helt unikt for bygningen er den fornemme udsmykning med farvelagte fajancefliser med håndværkersymboler. Og på hver side af 2. sals vinduer er der portrætmedaljoner af fire kendte danskere, som man tillagde særlig betydning for den undervisning, der skulle foregå i skolebygningen. Fra Israels Plads mod Nørre Voldgade: Ole Rømer, der påviste lysets hastighed, den verdensberømte astronom Tycho Brahe, og på den anden side billedhuggeren Bertel Thorvaldsen og fysikeren H.C. Ørsted, der opdagede elektromagnetismen.

FAKTA

Bygherre Det tekniske Selskab

Opførelsesår 1879-81

Klasselokaler 22

Arkitekt Ludvig Fenger, uddannet murer og arkitekt

I gavitrekanten over hovedindgangen finder man også skulpturer af glaseret, brændt ler, skabt af billedhuggeren C.C. Peters (1822-99). I midten en Pallas Athene-figur mellem to grupper, der skal symbolisere "Bygningskonsten" og "Mechaniken", to begreber som undervisningen i skolen særligt kredsede om. Yderst til venstre ligger havets gud, Poseidon, eller Neptun, som han hedder i den romerske gudeverden, derefter følger en lille Hermes, der overrækker Apollon lyren. Apollon var bl.a. gud for

musik og digtning, Hermes var handelens gud. Yderst til højre ligger Gaia, og hendes funktion er at avle næste gudegeneration. Herefter følger gruppen Amor, der giver Hefaistos (i romersk mytologi Vulkan) en færdigsmedet bue. Hefaistos var bl.a. smedenes gud. Pallas Athene var håndværkerens beskytter, men tillige vidkommens gudinde; i romersk mytologi hed hun Minerva.

Inden for i bygningen er det især udsmykningen af det centrale trapperum, der springer i øjnene. Glasmosaikkerne, der blev udført så sent som i 1964 af maleren Karl Larsen (1897-1977), viser på første repos karyatiderne fra Akropolis i Athen. På næste repos optræder tre forskellige håndværk. På øverste repos slår "det moderne" med en violinspillende mand omgivet af dansende par igennem. En hyldest til fri udfoldelse og livsglæde.

DET NYE KØBENHAVN

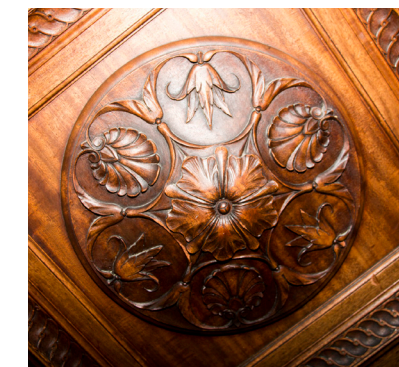
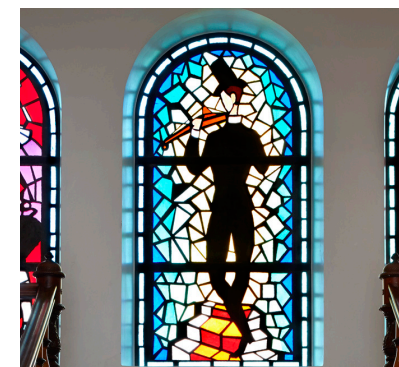
Fra midten af 1800-tallet sprængte det gamle København sine rammer. Byens volde forsvandt, og portene Vesterport, Nørreport og Østerport blev revet ned, og fra 1870'erne byggedes der uden for middelalderbyen i voldsomt tempo sammenhængende karreer i op til fem etager.

Midt i 1870'erne etableredes også Nørre Voldgade med forbilledet i blandt andet de brede og spektakulære parisiske boulevarder. Københavns bystyre havde ambitioner om at gøre hovedstaden til en rigtig metropol, og der var mange store projekter

i gang. Fra starten er Nørre Voldgade anlagt som en boulevard med tre rækker træer i en allé, og faktisk kaldtes den Nørre Boulevard de første år. Også i 1870'erne anlagdes både Botanisk Have og Ørstedsparken.

Det tekniske Selskabs bygning fik en udsøgt placering i disse nye omgivelser. Og det er karakteristisk, at netop en uddannelsesinstitution som den nye tekniske skole, som var udsprunget af behovet for uddannelse i en tid, hvor håndværk og industri var under voldsom udvikling, blev placeret på skillelinjen mellem det gamle, middelalderbyen og det nye København uden for voldene.

I dag er placeringen ideel for en moderne uddannelsesinstitution, helt tæt på byens infrastruktur og dermed let tilgængelig for mange unge fra forskellige dele af Storkøbenhavn. Og som det fremgår af kortet på bagsiden, er også Niels Brocks øvrige afdelinger placeret med direkte adgang til byens vigtige infrastruktur: Regionaltog, S-tog, busser og metro.

FAKTA

Købmandsskolen og Niels Brocks Handelsskole
 Købmandsskolen blev grundlagt i 1881 og blev den første handelsskole i København. I 1880 stiftede en række fremtrædende forretningsfolk "Forening til unge Handelsmænds Uddannelse" (FUHU). Og allerede året efter oprettede foreningen en aften- og søndagsskole for de unge med arbejde på handelskontorerne.

Niels Brocks Handelsskole blev oprettet i 1888 for midler, som stammede fra storkøbmanden Niels Brock, der ved sin død i 1802 testamenterede en del af sin formue til uddannelse af unge til job inden for handel. Med finansmanden C.F. Tietgen i spidsen for Grosserer-Societetet blev den nye skole etableret efter forbillede i tyske handelsskoler med blandt andet et toårigt forløb.

FUHU samlede i 1902 Købmandsskolens aktiviteter i en ny stor skolebygning på hjørnet af Fiolstræde og Nørre Vold, og i 1908 flyttede også Niels Brocks Handelsskole ind.

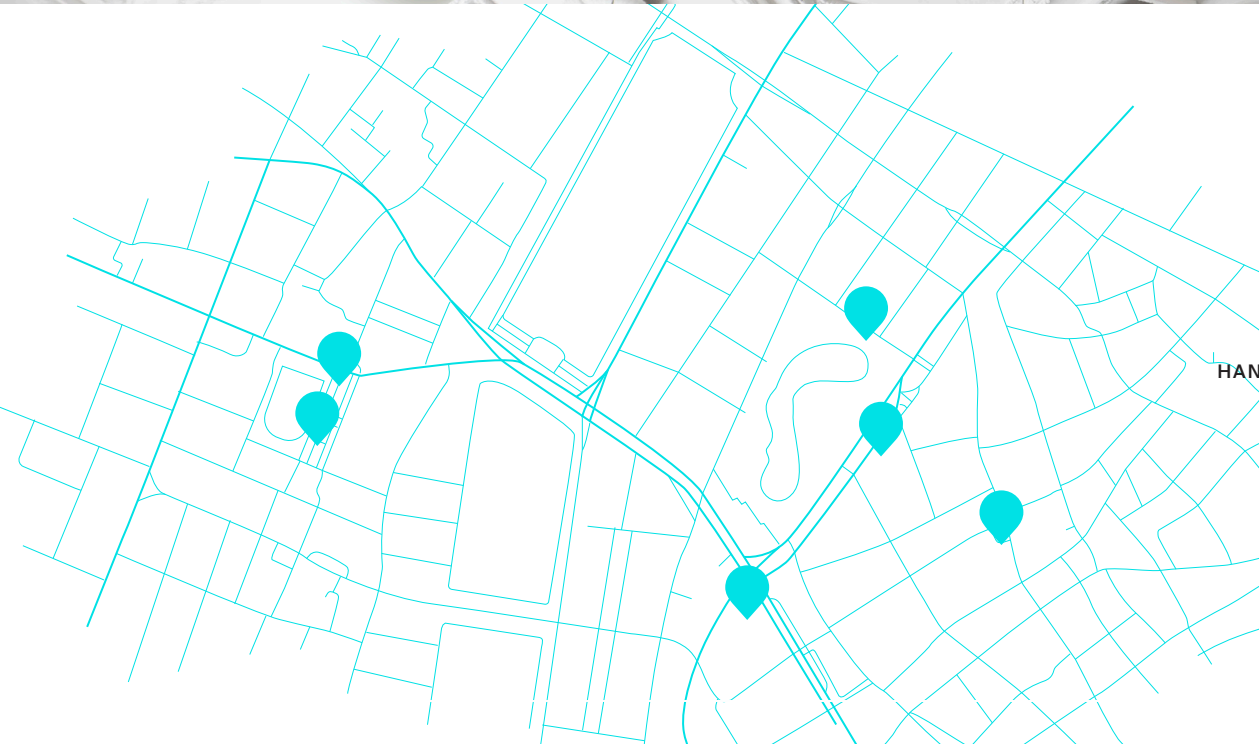
Købmandsskolen stod for fagskoler for unge bank-, forsikrings-, shipping, kontor- og handelsmedhjælpere og for kurser i sprog- og handelsfag - både som dag- og aftenskole.

Niels Brock udviklede uddannelsen af det toårige handelsgymnasium og tilsvarende det etårige kursus til højere handelseksamen for studenter. I mange år var Niels Brock det eneste sted i landet, hvor man kunne få disse uddannelser. I 1939 flyttede skolen til en ny bygning på Julius Thomsens Plads 6-8.

De to skoler fusionerede i 1908, hvor Niels Brock blev en afdeling under Købmandsskolen, som ejedes af FUHU. Dette ejerskab fortsatte til 1964, hvor alle handelsskoler i landet blev selvejende institutioner i henhold til en ny lov. FUHU bevarede en væsentlig indflydelse i skolens bestyrelse.

I 1991 fik de to skoler fælles navn - Niels Brock Copenhagen Business College. Og hermed blev grundlaget for det Niels Brock, vi kender i dag, skabt.

◀ Nørre Voldgade set fra Jarmers Plads (ca. 1885).

**ADMINISTRATION & LEDELSE ·
BROCK ONLINE ACADEMY · GSK OG ENKELTFAG**
Nørre Voldgade 34, 1358 København K

DET INTERNATIONALE GYMNASIUM
Linnésgade 2, 1361 København K

ERHVERVSUDDANNELSER
Nørre Voldgade 34, 1358 København K

HANDELSGYMNASIET JTP · INNOVATIONSGYMNASIET
Julius Thomsens Plads 6 og 10, 1925 Frederiksberg C

NIELS BROCK · VIDEREUDDANNELSE
H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V

NIELS BROCK INTERNATIONAL
Bispetorvet 2, 1455 København K

Research: Claus M. Smidt, kunsthistoriker, mag.art.

Foto: Pernille Klemp, Niels Brock. Illustrationer s. 3, 5, og 6 - Det Kgl. Bibliotek.

Samlingen af Arkitekturtegninger.

Redaktion og layout: Niels Brock Marketing.

Tak til Frode Hedorfs Fond for inspiration og støtte.

Niels Brock, september 2017.

www.nielsbrock.dk

NIELS BROCK

UDDANNELSE SIDEN 1881